

Sygn. akt II CK 608/04

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSA Andrzej Struzik

w sprawie z powództwa Z. L., R. A., A. B., M. J., C. D., K. K., K. P., R. M. i R. S.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko - Własnościowej "O.(...)" w P.
z udziałem interwenientów ubocznych po stronie pozwanej: W. C., R. N., M. W., A. K.,
J. N., E. K., L. B., T. K., T. C., A. C., G. D., M. G., M. G., E. G., J. L., J. L., J. M., W. N.,
Z. S. i L. S.

o uchylenie uchwał,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 14 kwietnia 2005 r., kasacji
powódki Róża Antkowiak i pozostałych powodów od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia
14 kwietnia 2004 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala obie kasacje i nie obciąża powodów kosztami postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2004 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 czerwca 2003 r. w ten sposób, że oddalił powództwo o uchylenie bliżej określonych uchwał podjętych w dniach od 17 do 19 stycznia 2002 r. na zebraniu przedstawicieli pozwanej Spółdzielni.

Sąd ustalił, że podczas zebrania przedstawicieli pozwanej Spółdzielni w dniu 17 stycznia 2002 r. podjęto uchwałę nr 1 o zmianach w regulaminie obrad zebrania przedstawicieli członków oraz uchwałę nr 2 o zmianach regulaminu rady nadzorczej. Z kolei w dniu 18 stycznia 2002 r. uchwałę nr 3 o zmianie statutu spółdzielni przez przyjęcie jego nowego brzmienia oraz w dniu 19 stycznia 2002 r. uchwałę nr 11 o wyborze wszystkich nowych członków rady nadzorczej.

Sąd uznał, że uchwały z dnia 17 stycznia 2002 r. zostały wydane w oparciu o § 69 pkt 13 statutu. Wbrew twierdzeniom powodów uchwały te nie naruszały określonej w § 77 statutu zasady, iż członków rady nadzorczej wybiera walne zebranie przedstawicieli proporcjonalnie do liczby członków spółdzielni zamieszkałych na terenie działania danej grupy członkowskiej.

Stosownie do § 78 pkt. 1 statutu rada nadzorcza składa się z 10-21 członków i taką liczbą członków (21) przyjęto w uchwałach nr 1 i 2. Uchwała nr 1 powtarza również zawarty w § 78 ust. 4 i 5 statutu zapis, że osiedle „P.(...)” i członków oczekujących reprezentuje w radzie nadzorczej tylko jeden członek zamieszkały na osiedlu „P.(...)” i jeden członek oczekujący.

Uchwała nr 1 nie wprowadziła zatem żadnych zmian w ustalonych przez statut w § 77,78 i 79 zasadach i trybie wyboru oraz odwołania członków rady nadzorczej. Także uchwała nr 2 nie zawiera postanowień wykraczających poza statut. W tejże uchwale sprecyzowano jedynie prawo rady nadzorczej przewidziane w § 81 ust. 15 statutu (podział członków na grupy członkowskie) oraz § 81 ust. 17 statutu (ustalenie liczby członków poszczególnych rad osiedli i podziału mandatów na grupy członkowskie).

Ponieważ uchwały z dnia 17 stycznia 2002 r. nie były sprzeczne ze statutem to uchwała nr 11 z dnia 19 stycznia 2002 r. o wyborze wszystkich nowych członków rady nadzorczej zgodna z postanowieniami tych uchwał nie była dotknięta wadą uzasadniającą jej uchylenie.

Na koniec Sąd uznał, że również zarzut nieprawidłowego procedowania przy podejmowaniu uchwały nr 3 z dnia 18 stycznia 2002 r. nie zasługuje na uwzględnienie. Z protokołu nadzwyczajnego zebrania przedstawicieli członków pozwanej Spółdzielni z dnia 17, 18 i 19 stycznia 2002r. wynika, iż zebranych przedstawicielom przedstawiono projekt statutu wraz z autopoprawkami zarządu spółdzielni. Następnie przedstawiono i omówiono szczegółowo kolejne zapisy statutu. Przegłosowano każdy wniosek zawierający poprawki zgłoszony na zebraniach grup członkowskich, jak również w trakcie zebrania przez obradujących przedstawicieli. Po przeprowadzeniu głosowań nad

poprawkami przyjęto uchwałę nr, 3 w której uchwalono nowy statut pozwanej Spółdzielni w wersji stanowiącej załącznik do tej uchwały i uchylono dotychczasowy statut. Za przyjęciem uchwały nr 3 oddano 102 głosy, przeciw – 1 głos. Jednolity tekst statutu został zredagowany dwa tygodnie po przyjęciu uchwały.

Kasacje powodów - oparte na obu podstawach z art. 393¹ k.p.c. - zawierają zarzut naruszenia art. 316 § 1, 233 § 1, 328 § 2 k.p.c., a także art. 5, 12a, 35, 42, 45, 59 prawa spółdzielczego, i zmierzają do zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie apelacji, bądź uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W związku z zarzutem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy zauważyć, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, jest "sądem prawa", a nie "sądem faktu". W związku z tym przyjmuje się w judykaturze tego Sądu, że ocenę dowodów, stanowiącą istotny korelat ustaleń stanu faktycznego, można skutecznie podważyć w kasacji wyjątkowo, tj. tylko wówczas, gdyby - w świetle dyrektyw płynących z art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 393¹ pkt 2 k.p.c. - okazała się rażąco wadliwa albo w sposób oczywisty błędna (por., np. motywy postanowienia z dnia 29 października 1996 r., III CKN 8/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 30; wyrok z dnia 18 lutego 1997 r., II UKN 77/96, OSNAPUS 1997, nr 21, poz. 427; wyrok z dnia 14 lutego 1997 r., II UKN 89/96, OSNAPUS 1997, nr 21, poz. 426 lub postanowienie z dnia 16 października 1997 r., II CKN 393/97, nie publ.).

Tego o ocenie dowodów przeprowadzonej przez Sąd Apelacyjny powiedzieć nie można; przeciwnie, ujawnione dowody zostały ocenione w granicach przyznanej organowi orzekającemu swobody, bez naruszenia, zwłaszcza rażącego, zasad logiki i doświadczenia. Także kasacja nie przedstawia zarzutów mogących wskazywać na kwalifikowaną obrazę zasad swobodnej oceny dowodów, a jej wywód zawiera w istocie polemikę z oceną dowodów dokonaną przez Sąd orzekający, przy czym skarżący wyraźnie dążą do narzucenia własnej, korzystnej dla siebie, wizji stanu faktycznego. Tak więc zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c. musi, jako nie wykazany, upaść.

Nie znajduje również usprawiedliwionych podstaw zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Za utrwalone należy już uznać stanowisko, zgodnie z którym zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może znaleźć uzasadnienie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia. Taka sytuacja nie występuje w rozpoznawanej sprawie, w której Sąd Apelacyjny obszernie przedstawił przyczyny uzasadniające uwzględnienie apelacji pozwanej Spółdzielni.

W związku z zarzutem naruszenia art. 316 § 1 k.p.c. wystarczy zauważyć, że jest nieskuteczny. Jego uzasadnienie nie odpowiada treści normatywnej wskazanego przepisu.

Konsekwencją uznania drugiej podstawy kasacyjnej za nieusprawiedliwioną, jest związanie Sądu Najwyższego podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku przy ocenie zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Zaskarżone przez powodów uchwały zebrania przedstawicieli podjęte zostały - stosownie do ustaleń dokonanych przez Sąd Apelacyjny - przez organ właściwy według statutu Spółdzielni, zgodnie z zakresem kompetencji i w odpowiedniej formie.

Trzeba zaś mieć na uwadze, że spółdzielnia jest dobrowolnym i samorządnym zrzeszeniem i że w swej działalności kieruje się ona w szczególności potrzebami zrzeszonych członków (art. 1 prawa spółdzielczego). Wobec tego trafne jest stanowisko Sądu Apelacyjnego, że członkowie spółdzielni (przedstawiciele) mogli podejmować działania odpowiadające potrzebom sytuacji i pozwalające na zgodną z interesem Spółdzielni działalność, nawet z pewnym uchybieniem w procedowaniu.

W świetle dokonanych w sprawie ustaleń brak podstaw do przyjęcia, jak tego chcą skarżący, że dokonano zmian w regulaminach sprzecznych z § 77 i 78 ust. 1 statutu, co miałyby implikować nieważność uchwał z dnia 17 stycznia 2002 r. (nr 1 i 2) z uwagi na nadrzędność statutu nad regulaminami (art. 2 i art. 42 § 2 pr. spółdz.).

W konsekwencji rację ma Sąd Apelacyjny, że skoro uchwały z dnia 17 stycznia 2002 r. nie były sprzeczne ze statutem to uchwała z dnia 19 stycznia 2002 r. (nr 11) o wyborze wszystkich nowych członków rady nadzorczej zgodna z postanowieniami tych uchwał nie była dotknięta wadą uzasadniającą jej uchylenie.

Rację również ma Sąd Apelacyjny, że nie było podstaw do unieważnienia uchwały z dnia 19 stycznia 2002 r. dotyczącej zmian statutu, tylko dlatego, że załącznik zawierający jego tekst (przyjęty w tejże uchwale) powstał dwa tygodnie później. Skarżący nawet nie twierdzili, by w jednolitym tekście znalazły się postanowienia, które nie były przedmiotem obrad w dniu 19 stycznia 2002 r., a tylko wtedy można mówić o nieprawidłowościach w tworzeniu nowego statutu. Uchwałą nr 3 przedstawiciele zatwierdzili wszystkie przyjęte w toku poszczególnych głosowań zmiany statutu.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w wyroku (art. 393¹²).